

Correctievoorschrift Eindronde Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2006

Aanwijzingen voor de corrector

Algemene regels

1. De correctiecommissie past het scoringsvoorschrift toe.
2. De correctiecommissie bepaalt de eindscore.
3. De correctiecommissie van de Olympiade bepaalt de rangorde van de beste 25 kandidaten.
4. De uitslagen van voorronde en eindronde zijn bindend. Deelname aan de Olympiade impliceert aanvaarding van deze condities.

Scoringsregels

1. De corrector vermeldt de scores per (deel)vraag in de kantlijn van het werk. De totaalscore van iedere kandidaat wordt op een aparte lijst vermeld.
2. Bij het scoren van een onderdeel van het schriftelijk werk zijn alleen hele punten geoorloofd. Een toegekende score kan nooit lager zijn dan 0.
3. Een volledig juiste beantwoording van een vraag levert het aantal punten op dat in het antwoordmodel als maximumscore staat aangegeven.
4. Voor het schriftelijk werk kunnen maximaal 80 scorepunten toegekend worden.
5. Indien een gegeven antwoord niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist gekwalificeerd kan worden, moet het aantal beschikbare punten geheel of gedeeltelijk aan het gegeven antwoord worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel.
6. Indien in een gegeven antwoord een gevraagde verklaring, uitleg of berekening ontbreekt, dan wel foutief is, kunnen geen punten worden toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven.
7. Bij de 'uitlegvragen' wordt gelet op de volledigheid van de uitleg. Bij een volledige uitleg moet niet alleen de oorzaak, reden, of verklaring worden gegeven maar ook een onderbouwing met een bron of een opbouw van de uitleg in twee stappen. Voor zo'n volledige uitleg zijn meestal 2 scorepunten te verdienen. Voor een uitleg die gedeeltelijk juist is, kan de beoordelaar 1 scorepunt toekennen.
8. Indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
9. Indien een kandidaat bij een opsomming meer antwoorden geeft dan er expliciet gevraagd worden, dan komen alleen de eerst gegeven antwoorden voor beoordeling in aanmerking.
10. Bij sommige vragen moet er eerst een keuze gemaakt worden die vervolgens toegelicht/ beargumenteerd moet worden. Vaak wordt er dan voor deze keuze geen score toegekend maar wel voor een juiste/passende toelichting/argumentatie.

Het verdient aanbeveling de correctie van het werk per vraag uit te voeren en tijdens de scoringsprocedure de volgorde van de antwoordbladen enkele keren te wijzigen. Dit om ongewenste beoordelingseffecten tegen te gaan.

Verantwoording

© 2006 Stichting Aardrijkskunde Olympiade Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze opgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Auteurs: Bruno van Erp Taalman Kip, Hans Maas, Henk Post, Toine Rijnen

Advies: Wim Bos, Arij Eijlsberg, Alienke Jansen, Maarten Kimmel, Ruud van Roon, Lieuwe Veerman

Eindredactie: Bruno van Erp Taalman Kip

Vormgeving omslag: Studio Oude Vrielink bv

Vormgeving binnenwerk: Arjen Boxem, Rita Kleise

De Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2006 wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van:

- • Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
- • C.M. Kan-Instituut voor onderwijs in Geografie en Planologie, FMG-UvA
- • Cito: Instituut voor Toetsontwikkeling
- • Educatieve Faculteit Amsterdam
- • Faculteit Aardwetenschappen, Vrije Universiteit
- • Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen
- • Faculteit Geowetenschappen, Universiteit Utrecht
- • Hogeschool voor Arnhem en Nijmegen, Instituut voor Leraar en School
- • Radboud Universiteit, Nijmegen School of Management.
- • Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap
- • Lerarenopleiding Voortgezet Onderwijs BVE, Hogeschool Rotterdam
- • NHTV Internationale Hogeschool Breda
- • NS Internationaal
- • SLO, Specialisten in Leerplanprocessen
- • Topografische Dienst
- • Transparencies to Educate
- • Uitgeverij Malmberg
- • Unie van Waterschappen
- • Wolters Noordhoff Atlasproducties

A Lago Wirense

Maximumscore 1

1 De dijk van het zuidelijke deel van het voormalige eiland Wieringen ontbreekt.

Maximumscore 5

afzetting	boring bij X	ontstaanswijze	boring bij Y	ontstaanswijze
1	dekzand	eolische afzetting gedurende de laatste ijstijd	jonge zeeklei	marine afzetting gedurende de laatste eeuwen
2	keileem	glaciale afzetting van de voorlaatste ijstijd.	Hollandveen / oppervlakteveen	terrestrische afzetting gedurende de verlandingsperiode daarvoor
3			oude blauwe zeeklei	marine afzetting enkele duizenden jaren terug
4			basisveen	terrestrische afzetting aan het begin van het holoceen
5			dekzand	eolische afzetting gedurende de laatste ijstijd
6			keileem	glaciale afzetting van de voorlaatste ijstijd

Indien acht of zeven combinaties van afzetting en ontstaanswijze juist	5
Indien zes idem juist	4
Indien vijf idem of vier idem juist	3
Indien drie idem juist	2
Indien twee idem juist	1
Indien één idem juist	0

Maximumscore 1

3 ongeveer 3 à 4 km² 1

Maximumscore 2

- 4
- Er wonen maar weinig mensen in deze polder / er staat maar weinig bebouwing 1
 - Er is elders in Nederland voldoende landbouwgrond aanwezig / er is geen gebrek aan landbouwgrond in Nederland 1

Maximumscore 1

5 een waterbergende functie / boezemfunctie / opslagfunctie voor overtollig neerslagwater uit de omgeving.

Maximumscore 2

6 Door de aanleg van dit meer kan er in het noordelijke deel van de Wieringermeer verzilting optreden door (zoute) kwel en daardoor dalen de opbrengsten.

- Maximumscore 4**
- 7
- Door de aanleg van verschillende voorzieningen voor dagrecreatie zullen grote bezoekersaantallen voor extra werkgelegenheid zorgen 2
 - Door de uitgifte van kavels voor woningbouw zullen meer mensen in het gebied komen wonen, waardoor extra werkgelegenheid zal ontstaan in met name de verzorgende sector 2

- Maximumscore 4**
- 8
- Op nationale schaal is er nog steeds een grote vraag naar recreatiegebieden op niet te grote afstand van de bevolkingsconcentraties en de vraag naar woningen (aan of in de buurt van water) is ook nog steeds groot 2
 - Op internationale schaal is de belangstelling voor de kustgebieden met mogelijkheden voor botenstalling en tweede huizen, met name bij Duitsers, nog steeds groot 2

Opmerking

Die kans is heel groot, geen punten toekennen.

B Regionale verschillen in de Europese Unie

	Maximumscore 2	
1	<ul style="list-style-type: none">• juist• Uit gegevens op kaart 77A blijkt dat in de periode 1965 - 1995 het aandeel van de handel tussen de EU-landen in de totale wereldhandel is toegenomen	0 2
	Maximumscore 3	
2a	<ul style="list-style-type: none">• Griekenland, Spanje, Portugal en Ierland	1
2b	<ul style="list-style-type: none">• De verschillen zijn kleiner geworden• Uit het antwoord moet blijken dat volgens gegevens van kaart 77G:<ul style="list-style-type: none">• in de vier armste landen tussen 1965 en 1995 het BNP / inwoner sneller is gestegen dan het EU-gemiddelde• in de meeste andere lidstaten de groei lager was dan het EU-gemiddelde	0 1 1
	Maximumscore 3	
3a	<ul style="list-style-type: none">• Chemnitz	1
3b	<ul style="list-style-type: none">• Deze regio is binnen de EU minder perifeer / meer centraal komen te liggen	1
3c	<ul style="list-style-type: none">• Door de uitbreiding van de EU in oostwaartse richting (Polen en Baltische staten) / veel voormalige Comeconlanden zijn in 2004 lid geworden van de EU	1
	Maximumscore 2	
4	<ul style="list-style-type: none">• Kaart 96C laat zien dat Chemnitz een bevolkingsafname kent (van 1% of meer)• Kaart 93B laat zien dat Cornwall behoort tot de regio's met de hoogste gemiddelde jaarlijkse bevolkingsgroei van het Verenigd Koninkrijk	1 1
	Maximumscore 3	
5	<ul style="list-style-type: none">• Calabria voldoet wel aan het in de hypothese gestelde De regio heeft de hoogste werkloosheidscijfers van heel Italië• Chemnitz voldoet wel aan het in de hypothese gestelde De regio heeft de hoogste werkloosheidscijfers van heel Duitsland• Cornwall voldoet niet aan het in de hypothese gestelde De regio heeft het gemiddelde werkloosheidscijfer van het Verenigd Koninkrijk	0 1 1 0 1
	Maximumscore 2	
6	<ul style="list-style-type: none">• het aandeel in de beroepsbevolking in de landbouw• de bijdrage van de landbouw aan het BBP	1 1

**C Zuidland, Nieuw Haollan, Terra Nullius, ofwel ...
Australië**

A Geschiedenis

Maximum score 2

- 1a Uit de verklaring moet blijken dat:
- de Nederlanders / de VOC in de 17e eeuw (de Gouden Eeuw) handel dreven met gebieden in het Verre Oosten 1
 - waarbij zij ‘toevallig’ een onbekend continent ontdekten 1

Maximum score 1

- 1b Nieuw Guinea

Maximum score 3

- 1c in de (Australische) winter 1
- Opmerking: Elk ander antwoord moet worden fout gerekend.*
- In de winter ligt er boven Australië een hogedrukgebied 1
 - als gevolg daarvan ontstaat de zuidoostmoesson die de Duyfken richting Batavia voerde en verder richting Ceylon (Sri Lanka) 1

Maximum score 3

- 1d Uit de verklaring moet blijken dat:
- Rond de evenaar er een opstijgende luchtbeweging is 1
 - waardoor er daar een zone met lage luchtdruk ontstaat 1
 - met als gevolg weinig of geen horizontale luchtverplaatsing: windstilte 1

Maximum score 1

- 1e Uit het antwoord moet blijken dat het hier om een erg droog gebied gaat.

Maximum score 1

- 1f New South Wales verwijst naar Wales in Groot-Brittannië.

Maximum score 1

- 1g Beide gebieden hebben voldoende neerslag waardoor landbouw mogelijk is / waardoor men er een bestaan kan opbouwen.

B Aborigines

Maximum score 1

- 2a Weichselien (Würm)

Maximum score 2

- 2b Uit het antwoord moet blijken dat:
- tijdens de ijstijd de zeespiegel een stuk (wel 100 meter) lager lag waardoor een soort landbrug ontstond 1
 - zodat Australië gemakkelijker bereikbaar werd 1

Maximum score 2

- 2c Uit de verklaring moet blijken dat:
- als gevolg van het eilandkarakter van Australië 1
 - het gebied tot de periode van de ontdekkingsreizen nauwelijks is beïnvloed door andere culturen 1

- Maximum score 2**
- 2d Uit de verklaring moet blijken dat:
- de meeste Aboriginals nogal ver verwijderd wonen van de meeste allochtone Australiërs 1
 - waardoor aan de voorwaarden voor integratie zoals communicatie en interactie niet wordt voldaan 1

C Migratie

- Maximumscore 2**
- 3a Voorbeelden van juiste pushfactoren zijn:
- angst voor een derde wereldoorlog / angst voor de Koude Oorlog
 - gebrek aan landbouwgrond
 - angst voor overbevolking / men vond Nederland ‘vol’
 - werkloosheid / geen bestaansmogelijkheden
 - Migratie werd door de Nederlandse overheid (financieel) aangemoedigd.
- per juiste pushfactor 1

- Maximumscore 3**
- 3b Uit de verklaring moet blijken dat:
- vanaf deze periode de welvaart in Nederland stijgt, 1
 - waardoor de vraag naar arbeidskrachten in Nederland als *tussenliggende mogelijkheid* gaat functioneren, 1
 - en er dus minder *complementariteit* is tussen Nederland en Australië (zodat de noodzaak om te emigreren afneemt) 1

- Maximumscore 2**
- 3c ● Nederlanders vallen niet op als aparte groep binnen de Australische samenleving 1
- Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:
- Nederlanders hebben dezelfde westerse achtergrond.
 - Nederlanders hebben dezelfde etnische achtergrond als de meeste Australiërs.
 - Nederlanders spreken vaak Engels waardoor zij snel integreren.
- per juist antwoord 1

- Maximumscore 2**
- 3d Een voorbeeld van een juiste hypothese is:
In perioden van (sterke) economische groei, zal de retourmigratie groter worden, omdat er meer bestaansmogelijkheden zijn in het land van herkomst.

3e

Maximumscore 2

Ik ben het met deze stelling *eens* met de argumenten:

- Geld verdiend in Australië wordt naar familie in herkomstland gestuurd waardoor de (lokale) economie in het herkomstland wordt gestimuleerd.
- Arbeidskrachten doen (meer) kennis op in Australië die ze kunnen (gaan) gebruiken in het land van herkomst als men na verloop van tijd (zou) terugkeren.

per juist argument

1

of

Ik ben het met deze stelling *oneens* met de argumenten:

- Hoog opgeleide arbeidskrachten trekken juist uit eigen land weg, waardoor kennis verloren gaat (brain drain).
- Hoog opgeleide arbeidskrachten kunnen niet meer gebruikt worden om het eigen land op te bouwen / te ontwikkelen.

per juist argument

1

D Thuis op de kaart in Nigeria

	Maximumscore 3	
1	De kaartschaal wordt van C naar F steeds groter Voorbeelden van juiste argumenten zijn: <ul style="list-style-type: none">• Het schaalgetal wordt steeds kleiner (waardoor de breuk steeds dichterbij 1:1 komt te liggen: de ware grootte).• Het afgebeelde gebied wordt steeds meer gedetailleerd weergegeven.• Het afgebeelde deel van Nigeria wordt steeds kleiner in oppervlak.	0
	per juist argument	1
	Maximumscore 4	
2	Voorbeelden van juiste verklaringen zijn: <ul style="list-style-type: none">• Lagos heeft een zeer decentrale ligging in Nigeria• waardoor het land moeilijk te besturen was en/of: <ul style="list-style-type: none">• Lagos ligt in overwegend christelijk gebied• waardoor het voor veel Nigerianen moeilijk was de stad als hun hoofdstad te accepteren en/of: <ul style="list-style-type: none">• Lagos was door de Britten tot hoofdstad uitgeroepen• De keuze voor een andere hoofdstad was een bevestiging van de breuk met het koloniale verleden	1 1 1 1 1 1
	Maximumscore 3	
3a	• regionalisme	1
3b	<i>Argumentatie bij gewenste ontwikkeling:</i> <ul style="list-style-type: none">• Nigeria kent zo veel verschillende etnische groepen of culturen• dat een bepaalde mate van regionale autonomie recht doet aan die grote verschillen <i>Argumentatie bij minder gewenste ontwikkeling:</i> <ul style="list-style-type: none">• Het aantal regio's met een bepaalde mate van autonomie wordt zo groot• dat het bestuur te versnipperd wordt om nog effectief te zijn	1 1 1 1 1
	Maximumscore 2	
4a	• separatisme	1
4b	• de aanwezigheid van aardolie in dat gebied	1
	Maximumscore 3	
5	Uit de verklaring moet blijken dat: <ul style="list-style-type: none">• de Christenen vooral in het zuiden / aan de kust wonen, omdat Nigeria vanaf de kust is gekoloniseerd en de christelijke zendelingen en missionarissen daar aan wal stapten• de mensen die een natuurgodsdienst aanhangen zo ver van de kust woonden dat zij minder of veel later, of geen contact met kolonisten hadden en daardoor niet of nauwelijks bekeerd zijn• de Islam via Arabische handelscontacten uit Afrika ten noorden van de Sahara in Nigeria is gebracht	1 1 1